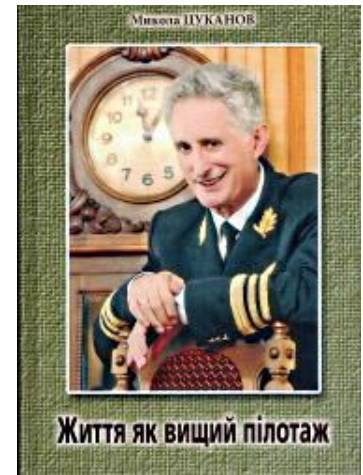

ВІН НЕБО ОБІЙМАВ РУКАМИ

Але все життя він обнімає і землю, і людей своєю любов'ю та благодійністю. Найдовше, мабуть, інтерв'ю з Леонідом Шмаєвичем зробив відомий кропивницький галерист Микола Цуканов у книзі «Життя як вищий пілотаж».

25-36 злетів-посадок за добу під час навчання курсантів льотного училища – такі були у нас реалії (для порівняння: у західних інструкторів – 4). Ці скупі цифри характеризують героя не менше, ніж 128 сторінок книги-інтерв'ю Миколи Цуканова. При виході на пенсію вирахували, що стаж Л. Шмаєвича – більше 100 років, у т.ч. льотних – 84 (спеціальний стаж льотно-інструкторського складу визначається в залежності від кількості годин нальоту). Двадцять два роки викладацької роботи в трьох льотних закладах Кіровограда-Кропивницького, підготовка до льотної практики понад тисячі курсантів з усього світу – факти біографії Леоніда Ізраїлевича.

Більше 15-ти років він керував міжнародною авіакомпанією «Урга», яка мала ліцензії на пасажирські чартерні польоти на 58-ми міжнародних авіалініях, польоти на літаках бізнес-класу в 62 країни світу і ліцензії на вантажні перевезення у 136 країн. Вартість модернізованих літаків «Урги» піднялась тоді із 20 тис. до 600 тис. доларів. Про нього та його дружину і заступника Галину Кузьменко написано більше сотні статей у нас в Україні та в світі. Думаю: чого б їх не видати окремою книгою – до наступних ювілеїв Л. Шмаєвича чи Г. Кузьменко? Тільки у збірці «Урга – мій дім» більше 60 віршів і 20 пісень, присвячених авіакомпанії та її керівникам – чудовій сім'ї відомих меценатів.

Свого часу я брала участь у різноманітних заходах, організованих керівництвом «Урги». Пам'ятаю неймовірно красиве відкриття Міжнародного терміналу в нашому аеропорту, відкриття у м. Голованівськ меморіалу, яким Л. Шмаєвич за допомоги Г. Кузьменко увічнив пам'ять про розстріляних фашистами євреїв-земляків в урочищі Воловик. Захоплена була музеєм, створеним в «Урзі». Разом бували ми на Хуторі Надія під час «Вересневих

самоцвітів», в театрі на виставах. Я вдячна меценатам за підтримку видання двох збірок моєї поезії – «За руки – по райдузі» та «Як стати другом?», за допомогу у подоланні хвороби. Чудова зустріч з подружжям та виставка подарованих ними книг з автографами відбулися влітку 2021 року на садибі літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого у Кропивницькому. І ось – нова зустріч у новій книзі.

... У 60-х роках ХХ століття дуже популярною була пісня О. Пахмутової та М. Добронравова «Обнимаемая небо». Коли чую слова з неї «Обнимаемая небо крепкими руками, лётчик набирает высоту», згадую земляка Л. Шмаєвича. Книга до його 75-річчя «Життя як вищий пілотаж» – це теж пісня. Чого вартий скупий рядок з трудової біографії: як штурман-інструктор на літаках АН-24 і АН-26 Леонід провів у небі 2 роки.

Мені імпонують життєві принципи Шмаєвича, виписані із щойно з інтересом прочитаної книги. Майже всі вони звучать як афоризми:

- що б не трапилося в житті, потрібно шукати вихід з будь-якої ситуації і йти вперед;
- вір у себе, у свої сили – і однозначно прийде до успіху;
- пам'ять – це той слід, який ми залишили, і кожна людина час від часу спирається на минуле;
- будувати відносини – те ж саме, що будувати будинок – не треба шкодувати ні сил, ні часу.

Зацікавили і особливі правила поведінки керівника, вироблені за життя:

- у керівника не повинно бути привілеїв, він власним прикладом повинен показувати, як треба працювати;
- найголовніше в кожній професії – відповідальність і професіоналізм;
- у бізнесі треба бути амбітним, але амбітність повинна бути зі здоровим глуздом;
- керівник повинен мислити стратегічно, бути чесним і порядним, бо репутація його цінується дуже високо, як і репутація ввіреного йому підприємства;
- дуже корисно вміти ставити під сумнів напрацьоване, свій досвід;
- успішним буде підприємство, яке розвивається за японською моделлю ділової досконалості: підприємство – сім'я;
- чим вище культура на підприємстві, тим ефективніша, якісніша праця, більше довіри, людинолюбства, дружби, відповідальності, законслухняності.

Є в Л. Шмаєвича і особисті принципи людяності та патріотизму:

- культура – це міра рівня людяності;
- не зраджувати ні рідних людей, ні ідеали країни, гідно нести по світу прапор України;
- все, що робиш – для людей, для процвітання галузі, міста, країни. Треба бути благодійником;
- майбутнє України залежить від професіоналів-патріотів;
- якісна й взаємовигідна співпраця будується на взаємній повазі, своєчасній підтримці, допомозі, довірі й творчості.

Він розділяє принцип экс-президента США Дональда Трампа – «Думайте крупно, думайте масштабно – але стійте обома ногами на землі», Білла Гейтса – «Успіх – кепський учитель. Він змушує розумних людей думати, що вони не

можуть програти», сповідує кредо Махатми Ганді – «Не треба очікувати нагороди за працю, але всяке добре діло врешті-решт обов'язково приносить плоди».

Публіцистичну книгу у твердій обкладинці накладом у 2 тис. примірників (один з них подарований літературному музею) якісно випустило в світ кропивницьке видавництво «ІМЕКС».

Гадаю, що авторам (бачу у співавторах неймовірну Г. Кузьменко, якій М. Цуканов дякує за співпрацю) найважче було із сотень фото вибрати лише дев'яносто п'ять. Є тут і світлини з міського музею І.К. Карпенка-Карого. Виставу за п'єсою драматурга «Мартин Боруля» родина благодійників у свій час профінансувала в обласному театрі.

Знаючи Леоніда Шмаєвича більше десяти років, залишилась задоволеною книгою М. Цуканова «Життя як вищий пілотаж». До речі, чому б не створити серію «Видатні люди краю»? Хай би інші знані земляки залишили спогади про своє гідне життя у таких ювілейних книгах.

Антоніна Корінь, науковиця
літературно-меморіального музею
І. К. Карпенка-Карого

Опубліковано:
газета «Народне слово»,
№ 4 від 27.01.2022